

Skarga wniesiona w dniu 6 czerwca 2007 r. — Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Federalnej Niemiec

(Sprawa C-269/07)

(2007/C 199/30)

Język postępowania: niemiecki

Strony

Strona skarżąca: Komisja Wspólnot Europejskich (przedstawiciele: R. Lyal i W. Mölls, pełnomocnicy)

Strona pozwana: Republika Federalna Niemiec

Żądania strony skarżącej

- stwierdzenie, że Republika Federalna Niemiec wprowadzając i utrzymując w mocy przepisy §79 — §99 Einkommensteuergesetz (ustawy o podatku dochodowym) dotyczące dodatkowych ubezpieczeń emerytalnych naruszyła zobowiązania wynikające z art. 39 WE, art. 7 rozporządzenia Rady nr 1612/68 z dnia 15 października 1968 r. (!) w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Wspólnoty, art. 18 oraz 12 WE, w zakresie w jakim przepisy te
 - a) odmawiają pracownikom przygranicznym (oraz ich małżonkom) prawa do premii o ile nie podlegają oni nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu;
 - b) nie zezwalają na to, by kapitał zgromadzony w ramach tego systemu mógł zostać wykorzystany na finansowanie mieszkania wykorzystywanego na własne cele mieszkaniowe we własnym domu, o ile nie znajduje się ono w Niemczech;
 - c) przewidują, że otrzymana pomoc podlega zwrotowi w przypadku zaprzestania podleganiu nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu.
- obciążenie Republiki Federalnej Niemiec kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Niemcy wprowadziły w 2001 r. tak zwaną Altersvorsorgezulage (premię emerytalną), która w związku z obniżeniem wysokości ustawowej emerytury miała na celu wspieranie emerytury uzupełniającej. Premia ta była jednak przyznawana tylko, jeśli zainteresowany podlegał w Niemczech nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu. Warunek ten sprawia, że pracownicy przygraniczni, którzy zgodnie z umową o zapobieganiu podwójnemu opodatkowaniu podlegają opodatkowaniu w państwie miejsca zamieszkania i z tego powodu nie uiszczali podatków w Niemczech, nie mogą korzystać z prawa do rzeczony premii. Ponadto istniejąca możliwość wykorzystania zgromadzonego kapitału w części na nabycie własności mieszkania może zostać zrealizowana wyłącznie w odniesieniu do nieruchomości znajdujących się w Niemczech, a nie w państwach graniczących z Niemcami. Wreszcie, premia podlega zwrotowi, gdy zainteresowany utraci status podatnika podlegającego nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Niemczech.

Zdaniem Komisji uregulowania te naruszają przepisy wspólnotowe dotyczące zakazu dyskryminacji z powodu przynależności państwowej, swobodnego przepływu pracowników oraz równego traktowania pracowników z innych państw członkowskich w zakresie przywilejów podatkowych i socjalnych. Zakaz dyskryminacji pracowników z innych państw członkowskich z powodu przynależności państwowej obejmuje bowiem nie tylko jawną dyskryminację z powodu przynależności państwowej, lecz także ukryte formy dyskryminacji, które przy zastosowaniu odmiennych kryteriów w rzeczywistości prowadzą do takiego samego skutku. Ponadto z orzecznictwa Trybunału wynika, że także pracownikom przygranicznym przysługuje prawo do korzystania z przywilejów socjalnych zgodnie z art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1612/68.

Ponieważ premia emerytalna odpowiada definicji „przywileju socjalnego”, powinna ona zostać przyznana także wówczas gdy pracownik przygraniczny oraz/lub jego małżonek nie podlegają obowiązkowi podatkowemu w Niemczech. Przywilej ten odnosi się bowiem do obiektywnego statusu zainteresowanego jako pracownika. Ustawowa emerytura, której wysokość została obniżona i której uzupełnieniu miała służyć premia, dotyczy przede wszystkim osób pozostających w stosunku pracy, chociaż także inne grupy osób są objęte jej zakresem. Ponadto pojęcie przywileju socjalnego obejmuje także takie korzyści, które przyznawane są już na podstawie posiadania przez ich beneficjenta miejsca zamieszkania na terytorium kraju. Z powyższego wynika, że pracownicy przygraniczni zasadniczo znajdują się w takiej samej sytuacji jak pracownicy mający miejsce zamieszkania na terytorium kraju. Obie grupy odczuwają skutki obniżenia wysokości emerytur w systemie niemieckim, do którego należą i do którego wpłacali składki. Obie grupy są zainteresowane tym, by w czasie aktywności zawodowej dla kompensacji wypracować dodatkową emeryturę. Uregulowanie niemieckie, zgodnie z którym pracownicy przygraniczni, którzy na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania podlegają opodatkowaniu w państwie miejsca zamieszkania, zostali pozbawieni możliwości korzystania z rzeczony przywileju, stanowi ukrytą dyskryminację i z tego powodu narusza art. 39 ust. 2 WE oraz art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1612/68. Zakwalifikowanie premii emerytalnej jako przywileju „podatkowego” bądź jako przywileju „socjalnego” jest nieistotne, ponieważ pracownicy przygraniczni powinni być objęci równym traktowaniem także w odniesieniu do przywilejów „podatkowych”.

Także w odniesieniu do zakazu wykorzystania zgromadzonego kapitału na finansowanie mieszkania używanego do własnych celów mieszkaniowych we własnym domu, o ile nie znajduje się ono w Niemczech, należy przyjąć, że mowa jest tu o przywileju socjalnym. Gdyby nawet był to przywilej podatkowy, to nadal występowałoby naruszenie zasady swobodnego przepływu pracowników. Wskazany warunek ogranicza bowiem możliwość skorzystania z przywileju socjalnego. Sprawia on, że pracownicy przygraniczni nie mogą wykorzystać zaoszczędzonych środków do finansowania mieszkania, jeśli znajduje się ono za granicą, co z reguły ma miejsce w przypadku tej kategorii pracowników. W porównaniu do pracowników krajowych zakres możliwości wykorzystania premii przez typowego pracownika przygranicznego jest węższy w okresie pobierania świadczeń emerytalnych. W wyniku tego wartość tej premii jako przywileju socjalnego jest mniejsza. To niekorzystne traktowanie pracowników przygranicznych stanowi zatem również ukrytą dyskryminację z powodu przynależności państwowej, naruszającą art. 39 ust. 2 WE oraz art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1612/68.

Przewidziany w uregulowaniu niemieckim obowiązek zwrotu w przypadku zaprzestania podleganiu nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu dotyczy przede wszystkim cudzoziemców. Liczba cudzoziemców, którzy po zaprzestaniu aktywności zawodowej powracają do kraju ojczystego jest wielokrotnie wyższa niż liczba Niemców, którzy jako emeryci przenoszą się za granicę. Ponadto obowiązek zwrotu zniechęca zainteresowanych do przenoszenia miejsca zamieszkania do innego państwa członkowskiego. Poza tym wspomniane uregulowanie może sprawić obniżenie wartości premii dla pracowników migrujących w stosunku do pracowników krajowych i wprowadzać w ten sposób ukrytą dyskryminację, już na poziomie przyznania tego przywileju. Dotyczy to przypadków, gdy pracownik migrujący chcąc uniknąć zwrotu nie wystąpi w ogóle z wnioskiem o przyznanie premii. Także w tym przypadku trudno znaleźć uzasadnienie dla takiego uregulowania. Natomiast spójność podatkowa została zabezpieczona już poprzez postanowienia umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. Obowiązek zwrotu w przypadku zaprzestania podleganiu nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu stanowi zatem również ukrytą dyskryminację z powodu przynależności państwowej i narusza art. 39 WE, art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 1612/68, jak również art. 12 oraz 18 WE.

(¹) Dz.U. L 257, str. 2.

Skarga wniesiona w dniu 6 czerwca 2007 r. — Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Federalnej Niemiec

(Sprawa C-270/07)

(2007/C 199/31)

Język postępowania: niemiecki

Strony

Strona skarżąca: Komisja Wspólnot Europejskich (przedstawiciele: F. Erlbacher i A. Szymkowska)

Strona pozwana: Republika Federalna Niemiec

Żądania strony skarżącej

— stwierdzenie, że Republika Federalna Niemiec uchybiła swoim zobowiązaniom wynikającym z art. 1 i art. 5 ust. 3 i 4 dyrektywy 85/73 (¹) oraz od dnia 1 stycznia 2007 r. z art. 27 ust. 2, 4 i 10 rozporządzenia nr 882/2004 (²), ewentualnie w dalszym ciągu narusza te przepisy, ponieważ § 4 V Ausführungsgesetz zum Fleischhygienerecht und zum Geflügelfleischrecht (piątej ustawy wykonawczej dotyczącej przepisów sanitarnych w sprawie mięsa i mięsa drobiowego) kraju związkowego Szlezwiku-Holsztyna nie został dostosowany do tych przepisów wspólnotowych;

— obciążenie Republiki Federalnej Niemiec kosztami postępowania.

Zarzuty i główne argumenty

Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 85/73/EWG państwa członkowskie zobowiązane były do zapewnienia pobierania opłaty w celu pokrycia kosztów powstających przy badaniach i kontrolach mięsa na podstawie różnych dyrektyw. Szczegółowe zasady obliczania i pobierania tych opłat wspólnotowych, które zastępują wszelkie inne opłaty pobierane przez państwowe, regionalne lub komunalne władze państw członkowskich, zostały określone w załącznikach do dyrektywy. Artykuł 5 ust. 1 wspomnianej dyrektywy przewiduje, że opłaty wspólnotowe ustala się na poziomie, który umożliwia pokrycie kosztów poniesionych przez właściwe władze z tytułu badań i kontroli. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu państwa członkowskie upoważnione są do pobierania kwot wyższych od opłat wspólnotowych z zastrzeżeniem, że pobrana opłata nie jest wyższa od faktycznego kosztu inspekcji. W wyroku w sprawach połączonych C-284/00 i C-288/00 Stratmann i in. Trybunał orzekł już, że z brzmienia i celu dyrektyw 85/73 i 64/433 wynika, że koszty badań bakteriologicznych objęte są opłatą wspólnotową. Po zastąpieniu dyrektywy 85/73 rozporządzeniem nr 882/2004 z dniem 1 stycznia 2007 r. stan sprawy w tym przedmiocie się nie zmienił.

Komisja uważa, że przepisy ustawy wykonawczej Szlezwiku-Holsztyna, które przewidują obok opłat ryczałtowych za badania mięsa dodatkowo opłaty za badania bakteriologiczne, naruszają te przepisy prawa wspólnotowego i nie uwzględniają wykładni tych przepisów udzielonej przez Trybunał w wyroku w sprawie Stratmann i in.

Należy stwierdzić przede wszystkim, że badania bakteriologiczne należą do badań i kontroli sanitarnych w rozumieniu rozporządzenia nr 854/2004, których koszty powinny być pokryte z opłaty wspólnotowej. Państwa członkowskie mogą wprawdzie pobierać kwotę wyższą od opłat przewidzianych w załączniku do dyrektywy 85/73/EWG, o ile pobrana opłata całkowita nie przekracza faktycznych kosztów badania, niemniej każda podwyżka przyjęta przez państwo członkowskie powinna dotyczyć samej kwoty ryczałtowej. Specjalna opłata przewyższająca opłatę wspólnotową powinna pokrywać wszelkie faktycznie powstałe koszty. Przypadku wyższych kosztów nie można przywoływać w odniesieniu do przepisu prawa krajowego przewidującego obciążanie kosztami badań bakteriologicznych obok opłat ryczałtowych. Nie stanowi to bowiem ogólnej podwyżki ryczałtowej kwoty opłaty wspólnotowej, która obejmuje wszelkie faktycznie powstałe koszty.

Przepis taki jak obowiązujący przepis ustawy wykonawczej Szlezwiku-Holsztyna stoi na przeszkodzie praktycznej skuteczności odnośnych przepisów wspólnotowych. Dzięki tym zharmonizowanym przepisom powinny być bowiem usunięte zakłócenia konkurencji w dziedzinie finansowania badań i kontroli sanitarnych świeżego mięsa, których można się spodziewać w przypadku różnic pomiędzy państwami członkowskimi na tym obszarze. Trybunał uznał również, że cel ten byłby zagrożony, jeżeli określone badania przewidziane w prawie wspólnotowym